

יורם צביאלי, רפי דיין, עמי מדואל - מו"פ ערבה.

תקציר

גידול המלונים משתרע על שטחים גדולים בכיכר סדום. גידול זה סובל בשנים האחרונות מבעיה קשה של מחלות קרקע, הצהבת עלים והזדקנות מוקדמת של הצמח. במטרה לבדוק זנים המתאימים לתנאי כיכר סדום, בעלי איכות פרי מעולה, נזרע בסתיו 1988 מבחן זני מלון בתחנת הנסיונות בכיכר-סדום.

בנסוי זה נבחנו 8 זנים במטרה לאתר זנים המתאימים לתנאי כיכר סדום ובעלי פוטנציאל יבול.

הזנים 9d-GAF-6 ו- 5b-GAF-2, זנים דמוי "גליה", עמידים לפוזריום, מטיפוח "הזרע" (ד"ר שולה נחמה) הניבו יבול גבוה יחסית, הצטיינו בטעם והראו פחות סימני הצהבה מאשר שאר הזנים, אך הופיע בהם אחוז גבוה של חריגים, מטיפוסי ההורים. זנים אלו נבחנו בניסוי זה לראשונה בתנאי הכיכר. נראה כי תהליך הטיפוח שלהם לא הסתיים. לאור פוטנציאל היבול שלהם, יש בהחלט מקום לבדוקם שוב בעתיד.

הזנים BG-84-5 ו- BG-83-4, בעלי ציפה כתומה (טיפוח קנטלופ), מטיפוח המכונים למחקר שימושי (ד"ר סם מנדלינגר), הינם בעלי עמידות למליחות, לפי נתוני המטפחים.

למרות שזנים אלו נמצאו במבחן מבכירים ומרכזי מיבול, יש לפסול אותם על הסף, בגלל קשיים בקביעת מועד הקטיף, בעיות של סידוק בפרי ועוצמת ההצהבה החזקה של הנוף אשר הגיעה בניסוי זה עד לצבע צהוב חרוך.

זנים C-8 ו-C-16, זנים מטיפוח נווה יער (דר' צבי קרחי) בלטו בריכוז היבול. בזן C-8 התקבל היבול הכללי ואחוז היצוא הגבוה ביותר יחסית לשאר הזנים במבחן כולל זני הביקורת "ערבה" ו"גליה". זן זה מצטיין גם באחוז גבוה של פרי בגודל 950-450 גר'. גודל המועדף לייצוא.

תוצאות דומות לגבי הזן C-8 התקבלו במבחן זנים באביב 1988 בתחנת הנסיונות בחצבה. לפי התוצאות במבחן הנוכחי ובמבחן קודם, יש בהחלט מקום להמליץ על הכנסת זן זה לגידול בהיקף מסחרי בכיכר סדום ובערבה בנוסף לזנים הקיימים.